

NUMER SPECJALNY

Numer 3 Nowego Pytajnika to numer specjalny naszej gazetki. Nie był planowany, przygotowywaliśmy do niego całkiem inne materiały, miał się pojawić pod koniec lutego. Sytuacja bieżąca spowodowała, że uczniowie tworzący Redakcję Nowego Pytajnika musieli zająć się całkiem innymi sprawami. Ruszyli z pomocą. Teraz znaleźli chwilę, by przedstawić Wam parę informacji na temat kraju, który stał się nam wszystkim nagle bardzo bliski.

SMACZNIE PO UKRAIŃSKU

Tradycyjna kuchnia ukraińska to swoista mieszanka wpływów polskich, rosyjskich, żydowskich, mołdawskich, rumuńskich, litewskich, tatarskich oraz ormiańskich. Brzmi ciekawie, prawda?

Tradycyjne potrawy kuchni ukraińskiej nie należą do wyrafinowanych, jednak zachwycają swoimi niepowtarzalnymi smakami i aromatami. Charakteryzują się prostotą i są oparte na świeżych, marynowanych i wędzonych składnikach. Podstawą są dania mączne, chleby oraz potrawy oparte na kaszach i warzywach. Do najbardziej znanych tradycyjnych ukraińskich specjałów należą: barszcz ukraiński, pielmieni (rodzaj pierogów), kapuśniak, sękacz, bliny (rodzaj smażonych placuszków).

Barszcz ukraiński to potrawa znana na Ukrainie co najmniej od XVI wieku. Należy do reprezentacyjnych dań kuchni tego kraju. Ma jednak wiele wariantów. Barszcz pierwotnie gotowano na bazie kiszonych liści barszczu zwyczajnego i właśnie tej roślinie zawdzięcza on swoją nazwę.

Kotlet po kijowsku to tradycyjna potrawa ukraińska. Jest to mięso drobiowe, którym owija się masło pokrojone w słupki. W Polsce zyskał ogromną popularność w dwudziestoleciu międzywojennym.

w ukraińskiej kuchni buszowała
Zosia Kołodziej

UKRAIŃSKIE BARWY NARODOWE

Ukraińskie barwy narodowe pochodzą od Herbu Księstwa Halicko-Wołyńskiego (a więc z XIII w.) Flaga Ukrainy składa się z dwóch poziomych pasów, o kolorze niebieskim na górze i żółtym na dole. Do tej pory wśród naukowców, polityków i zwykłych obywateli toczy się dyskusja na temat tego, co symbolizują kolory ukraińskiej flagi.

Oficjalna i ogólnie przyjęta wersja mówi, że żółty to ucieleśnienie pola pszenicy lub zboża, symbolizuje urodzaj, obfitość, bogactwo ziemi. Kolor niebieski to niebo nad nim, to kolor pokoju.

Istnieje ciekawa wersja, w której odcienie flagi Ukrainy są dwoma głównymi elementami świata. Żółty to ogień, a niebieski to woda. W tym sensie słuszne byłoby łączenie tych kolorów na nowoczesnej fladze w odwrotnej kolejności. Niektórzy uczeni twierdzą, że wzrost koloru niebieskiego nad żółtym narusza boską harmonię dwóch żywiołów i powoduje „katastrofę”, w której woda gasi ogień.

Maja Pasek

PAMIĘTAJ! Barwy narodowe to symbole, które prezentują wartości i ciągłość historii państw oraz narodów. Pod tymi symbolami gromadzą się członkowie społeczności, gromadzą się narody. Historia pokazuje, że symbole narodowe, nawet jeśli na co dzień traktowane jako rzeczy błahe, w chwilach dziejowych stają się tak ważne, że dla uchronienia przed profanacją członkowie społeczeństwa gotowi są poświęcić życie w ich obronie.

nowy
Pytajnik

Redakcja
Natalia Czosnek Maja Pasek Zosia Kołodziej
Julka Pabian Kamil Kozioł Julka Wojtaszek

opiekun Paweł Stanek

UKRAINA – CIEKAWY KRAJ...

- Ukraiński uczeń jest oceniany w 12-stopniowej skali ocen.
- W Kijowie znajduje się trzeci najczęściej odwiedzany McDonalds na świecie.
- Barwa niebieska flagi Ukrainy oznacza kolor nieba, co ma symbolizować pokój, a barwa żółta nawiązuje do koloru zboża, który jest bogactwem Ukrainy.
- W 1986 r. miał miejsce wybuch w elektrowni jądrowej w Czarnobylu, w wyniku którego na terenie Europy rozprzestrzeniła się radioaktywna chmura.
- W ukraińskim mieście Rachów znajduje się geograficzny środek Europy.
- Najpopularniejszym sportem w Ukrainie jest piłka nożna.
- Pierwsza lampa naftowa powstała we Lwowie, a skonstruował ją polski farmaceuta Ignacy Łukasiewicz.
- Ukraina jest największym państwem położonym w całości w Europie.
- Główną religią w Ukrainie jest prawosławie.
- Znane osoby urodzone w Ukrainie: Stanisław Lem, Jan Brzechwa, Juliusz Słowacki, Jan III Sobieski, Julia Tymoszenko
- Tradycyjne ukraińskie wianki są od 2014 r. symbolem jedności i dumy narodowej.
- Danie narodowym jest barszcz ukraiński.
- Ukraińcy noszą obrączki ślubne na prawej, a nie na lewej ręce.
- Husulowie, ludzie z ukraińskich Karpat, stworzyli trombitę - najdłuższy na świecie instrument dęty.

Julka Wojtaszek

SYMBOLE NARODOWE HERB UKRAINY

Herbem Ukrainy, jest trójząb (ukr. Тризуб), na niebieskiej tarczy, który został oficjalnie przyjęty w 1918 roku. Trójząb symbolizuje suwerenność kraju poprzez wpisane w niego ukraińskie słowo wolność (ukr. воля). „B” stanowi lewy „ząb”, u dołu wpisane jest „O”, w środku „Л”, a w prawy „ząb” wpisane jest „Я”.

UKRAIŃSCY CELEBRYCI

🇺🇦 SOFIA STUZHUK

data urodzenia:
21.05.1995 rok
zawód: Influencer
mąż: Dimirtiy Stuzhuk
ma konto na Instagramie i YouTube
Jest samotną matką 3 dzieci

🇺🇦 JAMALA

Imię i nazwisko:
Susana Almiwna
Dżamaładinowa
zawód: piosenkarka i autorka tekstów
data urodzenia: 27.08.1983
w 2016 roku wygrała 61 Konkurs Piosenki Eurowizji z piosenką „1944”
mąż - Sejta-Bekira Sulejmanow, z którym ma syna Emira-Rachmana urodzonego w 2017 roku

🇺🇦 SERHIJ STACHOWSKI

data urodzenia: 6.01.1986
zawód: tenisista
reprezentant Ukrainy w pucharze Davisa
olimpijczyk z Londynu w grze pojedynczej
wygrał 4 turnieje rangi ATP Tour
żona: Anfisa Bulgakova

Zosia Kołodziej

DNI ŚWIĄTECZNE W UKRAINIE w 2022 roku

1 stycznia Nowy Rok
7 stycznia prawosławne Boże Narodzenie
8 marca Międzynarodowy Dzień Kobiet
24-25 kwietnia Święta Wielkanocne
1 maja Święto Pracy
9 maja Dzień Zwycięstwa
28 czerwca Dzień Konstytucji Ukrainy
24 sierpnia Dzień Niepodległości
14 października Dzień Obrońców Ukrainy
25 grudnia katolickie Boże Narodzenie

Alfabet ukraiński

Alfabet ukraiński należy do grupy alfabetów cyrylickich, którymi posługują się niektóre języki słowiańskie: bułgarski, macedoński, serbski, ukraiński, białoruski i rosyjski. Współczesny alfabet ukraiński posiada 33 litery.

Litera	Wymowa
А а	A a
Б б	B b
В в	W w
Г г	H h
Ґ ґ	G g
Д д	D d
Е е	E e
Є є	Je je, ie, e
Ж ж	Ż ż
З з	Z z
И и	Y y
І і	I i
Ї ї	Ji ji
Й й	J j
К к	K k
Л л	Ł ł, L l
М м	M m
Н н	N n
О о	O o
П п	P p
Р р	R r
С с	S s
Т т	T t
У у	U u
Ф ф	F f
Х х	Ch ch
Ц ц	C c
Ч ч	Cz cz
Ш ш	Sz sz
Щ щ	Szcz szcz
Ь ь	(zmiękczenie), I i
Ю ю	Ju ju, iu, u
Я я	Ja ja, ia, a

UKRAIŃSKI SYSTEM EDUKACJI

czyli dociekania Kamila

Ukraina do 1991 roku nie była suwerennym państwem i stanowiła część Związku Radzieckiego. Do tego czasu funkcjonował na jej ziemiach jednolity radziecki system szkolnictwa. Po tej dacie w Ukrainie zmieniały się koncepcje dotyczące ukształtowania systemu edukacji, wprowadzano w nim różne, częściowe zmiany. Dopiero w 2017 roku przeprowadzono wielką, całościową reformę szkolnictwa, zgodnie z którą funkcjonowało ono do momentu agresji rosyjskiej.

W Ukrainie nauka obowiązkowa jest już dla 6-latków. Edukacja szkolna trwa 12 lat i realizowana jest na 3 poziomach:

- I stopień - szkoła początkowa, trwająca 4 lata;
- II stopień - szkoła podstawowa (gimnazjum), trwająca 5 lat;
- III stopień - szkoła starsza, czyli szkoła średnia, dająca wykształcenie ogólne (licea) lub zawodowe (szkoły techniczne i zawodowe), trwająca 3 lata.

Jak łatwo zauważyć, system ten, jako system trójstopniowy, podobny jest do systemu obowiązującego w Polsce przed ostatnią reformą edukacji, natomiast różni się od systemu dwustopniowego obowiązującego obecnie. Podobieństwem jest także to, że nauka szkolna może trwać łącznie 12 lat. Zupełnie inny jest natomiast system ocen. Ich skala rozpościera się od 1 do 12, gdzie oceny bardzo dobre – odpowiedniki naszych piątek i szóstek – to oceny od 9 do 12.

W przypadku studiów, absolwent ukraińskiej szkoły średniej może zdecydować się na tzw. studia krótkie, które trwają 3-4 lata i kończą uzyskaniem dyplomu *młodsze bakaławra*. Stopień ten w Polsce nie ma swojego odpowiednika. Alternatywą są studia pierwszego stopnia. Trwają one przeważnie 4 lata i kończą się uzyskaniem dyplomu *bakaławra*. Jego polskim odpowiednikiem jest licencjat. Absolwent studiów pierwszego stopnia może rozpocząć studia drugiego stopnia lub studia jednolite. Studia drugiego stopnia trwają 1-2 lata i kończą uzyskaniem dyplomu magistra, z kolei studia jednolite trwają 5-6 lat i kończą uzyskaniem dyplomu specjalisty. Ich odpowiednikiem w Polsce jest magister.

Porównanie polskiego systemu oceniania z system oceniania w Ukrainie.

Obecny system ocen w Ukrainie został wprowadzony jesienią 2000 r.

stopnie szkolne	
12	5+
11	5
10	5-
9	4+
8	4
7	4-
6	3+
5	3
4	3-
3	2+
2	2
1	1

stopień	wiek	poziom szkolny
1	6/7	szkołą początkowa
2	7/8	
3	8/9	
4	9/10	
5	10/11	szkołą podstawowa (gimnazjum)
6	11/12	
7	12/13	
8	13/14	
9	14/15	
10	15/16	szkoła starsza (średnia)
11	16/17	
12	17/18	